

Брюксел, 13 март 2019 г.
REV2 – заменя Известие REV1,
публикувано на 28 март 2018 г.

ИЗВЕСТИЕ ДО ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

ОТТЕГЛЯНЕ НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО И ПРАВИЛА НА ЕС ОТНОСНО ЕВРОПЕЙСКИТЕ РАБОТНИЧЕСКИ СЪВЕТИ

На 29 март 2017 г. Обединеното кралство подаде уведомление за намерението си да се оттегли от Съюза в съответствие с член 50 от Договора за Европейския съюз. Това означава, че считано от 00:00 ч. централноевропейско време на 30 март 2019 г. („датата на оттегляне“)¹, Обединеното кралство ще се превърне в „трета държава“².

Подготовката за оттеглянето е въпрос, който засяга не само Съюза и националните органи, но и частноправните субекти.

С оглед на несигурността около ратифицирането на Споразумението за оттегляне, на всички заинтересовани страни и по-специално на икономическите оператори, се напомнят правните последици, които трябва да се имат предвид, когато Обединеното кралство стане трета държава.

При спазване на преходния период, предвиден в Споразумението за оттегляне³, правилата на ЕС относно информирането на работниците и извършването на консултации с тях на транснационално равнище, по-специално Директива 2009/38/ЕО относно европейските работнически съвети⁴, няма да се прилагат за

¹ В съответствие с член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз Европейският съвет, в съгласие с Обединеното кралство, може да реши с единодушие, че Договорите ще престанат да се прилагат на по-късна дата.

² Трета държава е държава, която не е членка на ЕС.

³ Вж. Четвърта част от Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ С 66 I, 19.2.2019 г., стр. 1).

⁴ Директива 2009/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за създаване на европейски работнически съвет или на процедура за информиране и консултации с работниците и служителите в предприятията с общностно измерение (ОВ L 122, 16.5.2009 г., стр. 28).

Обединеното кралство, считано от датата на оттеглянето. Това ще има следните последици⁵:

1. ПРАГОВЕ ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ДИРЕКТИВА 2009/38/ЕО

Директива 2009/38/ЕО определя условията за създаването на европейски работнически съвети, тяхното функциониране и евентуалното им разпускане. По-конкретно съгласно член 2 от Директива 2009/38/ЕО „предприятие с общностно измерение“ означава всяко предприятие с най-малко 1 000 работници и служители в държавите членки и най-малко 150 работници и служители във всяка от най-малко две държави членки. Терминът „група предприятия с общностно измерение“ означава група предприятия със следните характеристики:

- най-малко 1 000 работници и служители в държавите членки,
- най-малко две предприятия от групата в различни държави членки

и

- поне едно предприятие от групата с най-малко 150 работници и служители в една държава членка и поне едно друго предприятие от групата с най-малко 150 работници и служители в друга държава членка.

Считано от датата на оттегляне, за целите на определянето дали става въпрос за предприятие с общностно измерение или за група предприятия с общностно измерение, към които се прилага Директива 2009/38/ЕО, Обединеното кралство няма да се счита за държава членка и служителите и работниците в Обединеното кралство няма да се считат за служители и работници в рамките на държавите членки.

Вследствие на това, ако съответните прагове вече не могат да бъдат достигнати поради оттеглянето на Обединеното кралство, дори и вече създаден европейски работнически съвет повече няма да попада в обхвата на правата и задълженията, произтичащи от прилагането на Директива 2009/38/ЕО. Такъв работнически съвет може да продължи да функционира съобразно приложимото национално право, но не и като европейски работнически съвет по смисъла на Директива 2009/38/ЕО.

Тъй като Директива 2009/38/ЕО позволява участието на представители от трети държави в европейските работнически съвети⁶, представители от Обединеното кралство ще могат да участват в европейските работнически съвети, когато това е предвидено в съответното споразумение, посочено в член 6 от Директива 2009/38/ЕО.

⁵ Това известие не засяга въпроси относно европейското дружествено право, и по-специално последиците от оттеглянето на Обединеното кралство по отношение на правната форма на европейските дружества. По тези въпроси вж. *"Известие до заинтересованите страни — оттегляне на Обединеното кралство и правила на ЕС в областта на дружественото право"* (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en).

⁶ Вж. член 1, параграф 6 във връзка с член 6, параграф 2, буква а) от Директива 2009/38/ЕО.

Оттеглянето на Обединеното кралство може също така да засегне задължението за централното управление да започне преговори за създаването на европейски работнически съвет или процедура за информация и консултации, което предполага писмено искане от най-малко 100 работници и служители или техни представители от най-малко две предприятия или клона в най-малко две различни държави членки (член 5, параграф 1 от Директива 2009/38/ЕО).

2. ИЗИСКВАНИЯ ЗА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ЦЕНТРАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ/ПРЕДСТАВИТЕЛЯ НА ЦЕНТРАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ

В съответствие с член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 2009/38/ЕО централното управление или представителят на централното управление трябва да се намират в ЕС. Поради това, считано от датата на оттегляне, за тези европейски работнически съвети, за които праговете по член 2 от Директива 2009/38/ЕО продължават да бъдат изпълнени и които имат централно управление или представител на централното управление в Обединеното кралство, ролята на централното управление ще бъде прехвърлена в държава членка. За такива европейски работнически съвети, освен ако не посочат нов представител в държава членка, тази роля ще бъде поета от управлението на клона или предприятието от групата с най-голям брой работници и служители в държава членка, което ще стане „приетото за централно управление“ по смисъла на член 4, параграф 3 от Директива 2009/38/ЕО. Тази отговорност се прехвърля автоматично и незабавно, считано от датата на оттегляне.

3. ПРИЛОЖИМО ПРАВО КЪМ СПОРАЗУМЕНИЕТО, ПОСОЧЕН В ЧЛЕН 6 ОТ ДИРЕКТИВА 2009/38/ЕО

Правото, приложимо към споразумението, посочено в член 6 от Директива 2009/38/ЕО, е това на държавата членка, където се намират в ЕС централното управление или „приетото за централно управление“ или представителят на централното управление.

Когато към съществуващ европейски работнически съвет се е прилагало правото на Обединеното кралство, считано от датата на оттегляне правото на оставаща държава членка ще се прилага автоматично и незабавно, за да се осигури спазването на правата на работниците по силата на Директива 2009/38/ЕО в рамките на Съюза.

Макар и да не е необходимо от правна гледна точка да бъдат изменени споразуменията, посочващи законодателството на Обединеното кралство, за да останат в съответствие с Директива 2009/38/ЕО, силно препоръчително е тези споразумения да бъдат изменени и да посочат изрично правото на държавата членка по съображения от яснота и правна сигурност (вж. по-долу, раздел 5 от настоящото известие).

4. ДРУГИ АСПЕКТИ

Оттеглянето на Обединеното кралство може да се окаже решаващо също така за:

- приложимото право за определяне на това дали едно предприятие е „контролиращо предприятие“ (член 3, параграф 6 от Директива 2009/38/ЕО);

- членовете на специалната група за преговори, които се избират или определят пропорционално на броя на работниците и служителите, наети във всяка държава членка от предприятието с общностно измерение или от групата предприятия с общностно измерение, като за всяка държава членка се отпуска по едно място за част от работниците и служителите, наети в същата държава членка, представляваща 10 % или част от 10 % от броя на работниците и служителите, наети във всички държави членки, взети заедно (член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2009/38/ЕО).

5. СПОРАЗУМЕНИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 6 ОТ ДИРЕКТИВА 2009/38/ЕО

Съгласно член 6 от Директива 2009/38/ЕО създаването и функционирането на европейските работнически съвети се основават на споразумение, договорено от социалните партньори на равнище дружество. Тези споразумения следва да вземат под внимание посочените по-горе последици.

Член 13 от Директива 2009/38/ЕО предвижда процедура за изменение на споразумението. Оттеглянето на Обединеното кралство може да доведе до значително изменение в структурата на „предприятие с общностно измерение“ или „група предприятия с общностно измерение“ по смисъла на тази разпоредба.

Уебсайтът на Комисията, посветен на трудовото право (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=157>), предоставя обща информация относно информирането на работниците и служителите и извършването на консултации с тях на транснационално равнище. Тези страници ще бъдат актуализирани с допълнителна информация при необходимост.

Европейска комисия

Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“